

NGHIÊN CỨU PHÂN BỐ VÀ MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM CỦA CÂY BẢY LÁ MỘT HOA (*Paris polyphylla*) TẠI TỈNH GIA LAI

Võ Thị Thuỳ Ngân^{1,2}, Phan Thị Thảo Nguyên², Trương Thị Bích Phượng^{2*}

¹ Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Gia Lai

² Khoa Sinh học, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

*Email: ttbphuong@hueuni.edu.vn

Ngày nhận bài: 6/12/2021; ngày hoàn thành phản biện: 13/12/2021; ngày duyệt đăng: 4/4/2022

TÓM TẮT

Nghiên cứu này mô tả hiện trạng phân bố, xác định đặc điểm hình thái đặc trưng, hóa sinh và giải trình tự DNA dựa trên vùng gen *ITS* của cây Bảy lá một hoa (*Paris polyphylla*) phân bố tại tỉnh Gia Lai (Vườn quốc gia Kon Ka Kinh, huyện Mang Yang và Khu bảo tồn thiên nhiên Kon Chư Răng, huyện Kbang). Kết quả nghiên cứu cho thấy cây Bảy lá một hoa bản địa tại tỉnh Gia Lai có đặc điểm hình thái tương tự đặc điểm của loài *Paris polyphylla* đã được công bố. Hàm lượng saponin toàn phần trong mẫu củ được xác định theo phương pháp đo quang UV-Vis là 1,54 – 4,01%. Hoạt chất saponin chính trong mẫu củ Bảy lá một hoa bản địa tại tỉnh Gia Lai là Paris H với hàm lượng 0,18%; mẫu cây Bảy lá một hoa bản địa tại tỉnh Gia Lai có trình tự gen *ITS* tương thích với loài *Paris polyphylla* (mức độ tương đồng 93,23 – 97,55%, tỷ lệ bao phủ 99-100%).

Từ khóa: Bảy lá một hoa, đặc điểm hình thái, *Paris polyphylla*, *ITS*, saponin.

RESEARCH ON DISTRIBUTION AND CHARACTERISTICS OF BAY LA MOT HOA (*Paris polyphylla*) IN GIA LAI PROVINCE

Vo Thi Thuy Ngan^{1,2}, Phan Thi Thao Nguyen², Truong Thi Bich Phuong^{2*}

¹Department of Science and Technology, Gia Lai Province

²Faculty of Biology, University of Sciences, Hue University

*Email: ttbphuong@hueuni.edu.vn

ABSTRACT

This study was conducted to describe distribution status, identified specific morphological and biochemical characteristics, and analyzed DNA sequences based on the *ITS* gene region of *Bay la mot hoa* (*Paris polyphylla*) plant distributed in Gia Lai province (Kon Ka Kinh National Park, Mang Yang District and Kon Chu Rang Nature Reserve, Kbang District). The results showed that the indigenous *Bay la mot hoa* in Gia Lai province has similar morphological characteristics to the published *Paris polyphylla* species. Total saponin content was 1.54 – 4.01% by determining the UV–Vis photometric method. The main active saponin in the root sample of *Bay la mot hoa* plant is Paris H with the concentration of 0.18%; Indigenous of *Bay la mot hoa* plant in Gia Lai province has *ITS* gene sequences that are compatible with *Paris polyphylla* (similarity 93,23 – 97,55%, query cover 99-100%).

Keywords: Bay la mot hoa, morphological characteristics, *Paris polyphylla*, *ITS*, saponin.

Võ Thị Thuỳ Ngân sinh năm 1990. Bà tốt nghiệp đại học năm 2012 ngành Công nghệ Sinh học tại Trường Đại học Mở Thành phố Hồ Chí Minh. Hiện tại, Bà đang công tác tại Trung tâm Ứng dụng Tiến bộ Khoa học và Công nghệ, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Gia Lai.

Lĩnh vực nghiên cứu: Công nghệ Sinh học

Phan Thị Thảo Nguyên sinh năm 1999. Bà tốt nghiệp đại học năm 2021 ngành Sinh học tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện tại, Bà đang công tác tại Phòng Công nghệ gen, Viện Công nghệ Sinh học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Sinh học

Trương Thị Bích Phượng sinh năm 1964. Bà tốt nghiệp Cử nhân ngành Sinh học năm 1989 tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Năm 1995, bà tốt nghiệp Thạc sĩ ngành Sinh học tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Năm 2004, bà tốt nghiệp Tiến sĩ chuyên ngành Sinh lý học Thực vật tại Đại học Huế; nhận học hàm Phó giáo sư năm 2009. Hiện tại, bà công tác tại Khoa Sinh học, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Sinh lý học thực vật